

15 marca 2023 r.

Co jest lepsze dla globalnego zdrowia publicznego? Monitorowanie w kierunku *Legionella pneumophila* czy wszystkich możliwych do hodowli gatunków *Legionella*?

Monitorowanie ukierunkowane na *Legionella pneumophila*, zamiast monitorowania w kierunku wszystkich możliwych do hodowli gatunków *Legionella*, lepiej chroni zdrowie publiczne na całym świecie.

Przenoszone w wodzie gatunki *Legionella* inne niż *L. pneumophila* rzadko wywołują choroby. Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób udostępnia dane na temat etiologii przypadków choroby legionistów w Europie w latach 2009–2015 i ponownie w latach 2019–2020. Spośród 6823 przypadków potwierdzonych metodą hodowli tylko 114 było spowodowanych przez gatunki inne niż *L. pneumophila* przenoszone w wodzie, co stanowi mniej niż 2% wszystkich zakażeńⁱ. Dotyczy to również Australii, gdzie przenoszone w wodzie gatunki inne niż *L. pneumophila* spowodowały jedynie 0,5% przypadków w latach 2012–2016ⁱⁱ. Wartości te nie uwzględniają choroby, za którą odpowiada *Legionella longbeachea*, którą nabywa się przez kontakt z glebą.

Obecność *L. pneumophila* jest czynnikiem zwiększającym ryzyko zachorowania. Potwierdzono to w dużym niemieckim badaniu, które wykazało, że obecność *L. pneumophila* prowadziła do ryzyka zachorowania, podczas gdy ogólne miano wszystkich gatunków *Legionella* nie było istotneⁱⁱⁱ.

Mimo wszechobecnego błędnego przekonania, nie wykazano, aby stosowanie testu w kierunku antygeny w moczu (UAT) jako klinicznego narzędzia diagnostycznego fałszowało dane dotyczące częstości występowania choroby legionistów wywoływanej przez bakterie *Legionella* inne niż *L. pneumophila*. Wykazano to na podstawie danych z Danii, które opierają się głównie na PCR jako narzędziu diagnostycznym w kierunku choroby legionistów, a nie na UAT. W 2020 r. tylko 13 z 254 przypadków rozpoznanych pierwotnie metodą PCR zostało potwierdzonych jako wywołane przez gatunki inne niż *L. pneumophila*^{iv}. Kolejnych 6 przypadków było przypuszczalnie spowodowanych przez gatunki inne niż *L. pneumophila*. Bezsprzeczne jest jednak, że bardzo niewielka liczba przypadków jest spowodowana przez gatunki inne niż *L. pneumophila*, niezależnie od tego, czy UAT jest stosowany jako kliniczne narzędzie diagnostyczne.

Inne patogeny przenoszone w wodzie powodują większe obciążenie chorobami niż gatunki *Legionella* inne niż *L. pneumophila*, ale nie podlegają regulacjom i nie są rutynowo monitorowane. Wykazali to badacze z Holandii^v i USA^{vi}. Rutynowe monitorowanie w kierunku gatunków *Legionella* innych niż *L. pneumophila* nie jest uzasadnione, skoro w wodzie pitnej znajdują się inne potencjalnie niebezpieczne drobnoustroje, które powodują większe obciążenie chorobami i które nie są monitorowane. Ponadto test w kierunku gatunków *Legionella* innych niż *L. pneumophila* marnuje czas i zasoby.

Zaproponowano również, aby odpowiednim mikroorganizmem wskaźnikowym dla *L. pneumophila* były gatunki inne niż *L. pneumophila*. Szczegółowy przegląd literatury wykazał, że tak nie jest^{vii}. Gatunki *Legionella* inne niż *L. pneumophila* tylko częściowo spełniają jedno z pięciu kryteriów określonych przez Światową Organizację Zdrowia, które opisują odpowiedni drobnoustrój wskaźnikowy. Ponadto warunki ekologiczne sprzyjające wzrostowi *L. pneumophila* znacząco różnią się od warunków odpowiednich dla wzrostu gatunków *Legionella* innych niż *L. pneumophila*^{viii}.

Metody swoiste względem *L. pneumophila* są bardziej czułe na ten patogen^{ix}. Tradycyjne metody odzyskiwania wszystkich gatunków *Legionella*, które nadają się do hodowli, charakteryzują się bardzo niskim współczynnikiem odzysku^x i jest możliwe, że wzrost gatunków innych niż *L. pneumophila* może maskować obecność *L. pneumophila* w przypadku użycia tych metod, co oznacza, że działania właściwe po wykryciu *L. pneumophila* nie zostałyby podjęte^{xi}.

Monitorowanie w kierunku *L. pneumophila* jest lepszą strategią dla zdrowia publicznego niż monitorowanie wszystkich możliwych do hodowli gatunków *Legionella*. Monitorowanie w kierunku *L. pneumophila* z użyciem metody swoistej względem tego patogenu zwiększa prawdopodobieństwo zidentyfikowania i możliwości kontrolowania bakterii będących czynnikiem sprawczym niemalże wszystkich przypadków choroby legionistów, natomiast monitorowanie w kierunku wszystkich gatunków *Legionella* zwiększa ryzyko niewykrycia *L. pneumophila*, co z kolei zwiększa ryzyko zachorowania.

ⁱ European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). (2011-2017). Surveillance report: Legionnaires' disease in Europe (Years 2009-2015). Stockholm, Sweden: European Centre for Disease Prevention and Control. Available from <https://www.ecdc.europa.eu/en/legionnaires-disease/surveillance-and-disease-data/surveillance>

European Centre for Disease Prevention and Control. (2017-2021) Surveillance Report: Annual Epidemiological Report for 2015-2019: Legionnaires' Disease. Stockholm, Sweden: European Centre for Disease Prevention and Control. Available from <https://www.ecdc.europa.eu/en/legionnaires-disease/surveillance-and-disease-data/surveillance>

European Centre for Disease Prevention and Control. (2014) Surveillance Report: Annual Epidemiological Report for 2012-2013: Respiratory Tract Infections. Stockholm, Sweden: European Centre for Disease Prevention and Control. Available from <https://www.ecdc.europa.eu/en/legionnaires-disease/surveillance-and-disease-data/surveillance>

ⁱⁱ NNDSS Annual Report Working Group (2021) Australia's notifiable disease status, 2016: Annual report of the National Notifiable Diseases Surveillance System. Communicable Diseases Intelligence 45. <https://doi.org/10.33321/cdi.2021.45.28>

NNDSS Annual Report Working Group (2019) Australia's notifiable disease status, 2015: Annual report of the National Notifiable Diseases Surveillance System. Communicable Diseases Intelligence 43. <https://doi.org/10.33321/cdi.2019.43.6>

NNDSS Annual Report Working Group (2016) Australia's notifiable disease status, 2014: Annual report of the National Notifiable Diseases Surveillance System. Communicable Diseases Intelligence 40.

NNDSS Annual Report Working Group (2015) Australia's notifiable disease status, 2013: Annual report of the National Notifiable Diseases Surveillance System. Communicable Diseases Intelligence 39.

NNDSS Annual Report Working Group (2015) Australia's notifiable disease status, 2012: Annual report of the National Notifiable Diseases Surveillance System. Communicable Diseases Intelligence 39.

ⁱⁱⁱ Buchholz, U., Jahn, H. J., Brodhun, B., Lehfeld, A. S., Lewandowsky, M. M., Reber, F., Adler, K., Bochmann, J., Förster, C., Koch, M., Schreiner, Y., Stemmler, F., Gagell, C., Harbich, E., Bärwolff, S., Beyer, A., Geuß-Fosu, U., Hänel, M., Larscheid, P., Murajda, L., ... Lück, C. (2020). Source attribution of community-acquired cases of Legionnaires' disease—results from the German LeTriWa study; Berlin, 2016-2019. *PLoS one*, 15(11), e0241724. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0241724>

^{iv} Uldum, S. and Kjelsø, C. (2021) Legionnaires' disease in Denmark 2020. EPI-NEWS 18.

^v van der Wielen, P., Wierenga, W., Oosterholt, F., Oostdijk, A., van der Werff, A. (2021) Met recht naar een doeltreffender legionellapreventie. KWR and Berenschot, available from <https://open.overheid.nl/repository/ronl-d2695abf-d88e-4e42-ad99-31d38403cdb9/1/pdf/bijlage-1-rapport-met-recht-naar-een-doeltreffende-legionellapreventie.pdf>

^{vi} Collier, S. A., Deng, L., Adam, E. A., Benedict, K. M., Beshearse, E. M., Blackstock, A. J., Bruce, B. B., Derado, G., Edens, C., Fullerton, K. E., Gargano, J. W., Geissler, A. L., Hall, A. J., Havelaar, A. H., Hill, V. R., Hoekstra, R. M., Reddy, S. C., Scallan, E., Stokes, E. K., Yoder, J. S., and Beach, M. J. (2021). Estimate of Burden and Direct Healthcare Cost of Infectious Waterborne Disease in the United States. *Emerging Infectious Diseases*, 27(1), 140–149. <https://doi.org/10.3201/eid2701.190676>

^{vii} Van der Wielen, 2021

^{viii} Ibid.

- ^{ix} Barrette, I. (2019) Comparison of Legiolert and a Conventional Culture Method for Detection of *Legionella pneumophila* from Cooling Towers in Québec. *Journal of AOAC INTERNATIONAL*, 102(4):1235–1240. <https://doi.org/10.5740/jaoacint.18-0245>
- Boczek, L.A., Tang, M., Formal, C., Lytle, D., & Ryu, H. (2021). Comparison of two culture methods for the enumeration of *Legionella pneumophila* from potable water samples. *Journal of Water Health* 19(3): 468–477. <https://doi.org/10.2166/wh.2021.051>
- Checa, J., Carbonell, I., Manero, N., & Marti, I. (2021) Comparative study of Legiolert with ISO 11731-1998 standard method-conclusions from a Public Health Laboratory. *Journal of Microbiological Methods*, 186. <https://doi.org/10.1016/j.mimet.2021.106242>
- Inoue, H., Baba, M., & Tayama, S. (2020). Evaluation of Legiolert for Quantification of *Legionella pneumophila* from Bath Water Samples. *Biocontrol Science*, 25(3):179-182 <https://doi.org/10.4265/bio.25.179>
- McCuin, R. M., Bartrand, T. A., & Clancy, J. L. (2021). *Legionella pneumophila* recovery using Legiolert and a traditional culture method. *AWWA Water Science*, e1228. <https://doi.org/10.1002/aws2.1228>
- Monteiro, S.N., Robalo, A.M. & Santos, R.J. (2021) Evaluation of Legiolert™ for the Detection of *Legionella pneumophila* and Comparison with Spread-Plate Culture and qPCR Methods. *Current Microbiology*, 78, 1792–1797. <https://doi.org/10.1007/s00284-021-02436-6>
- Petrisek, R., & Hall, J. (2018) Evaluation of a most probable number method for the enumeration of *Legionella pneumophila* from North American potable and nonpotable water samples. *Journal of Water and Health*, 16(1):25–33. <https://doi.org/10.2166/wh.2017.118>
- Rech, M.M., Swalla, B.M., & Dobranic, J.K. (2018) Evaluation of Legiolert for Quantification of *Legionella pneumophila* from Non-potable Water. *Current Microbiology*, 75:1282–1289 <https://doi.org/10.1007/s00284-018-1522-0>
- Sartory, D., Spies, K., Lange, B., Schneider, S. and Langer, B. (2017), Evaluation of a most probable number method for the enumeration of *Legionella pneumophila* from potable and related water samples. *Letters in Applied Microbiology*, 64: 271-275. <https://doi.org/10.1111/lam.12719>
- Spies, K., Pleischl, S., Lange, B., Langer, B., Hübner, I., Jurzik, L., Luden, K., and Exner, M. (2018) Comparison of the Legiolert™/Quanti-Tray® MPN test for the enumeration of *Legionella pneumophila* from potable water samples with the German regulatory requirements methods ISO 11731-2 and ISO 11731. *International Journal of Hygiene and Environmental Health*, 221(7): 1047-1053. <https://doi.org/10.1016/j.ijheh.2018.07.006>
- ^x Lucas, C. E., Taylor, T. H., Jr, & Fields, B. S. (2011). Accuracy and precision of Legionella isolation by US laboratories in the ELITE program pilot study. *Water research*, 45(15), 4428–4436. <https://doi.org/10.1016/j.watres.2011.05.030>
- Boulanger CA, Edelstein PH. Precision and accuracy of recovery of *Legionella pneumophila* from seeded tap water by filtration and centrifugation. *Appl Environ Microbiol*. 1995 May;61(5):1805-9. doi: 10.1128/aem.61.5.1805-1809.1995.

^{xi} Van der Wielen, 2021